

Wymagania edukacyjne dla klasy 3 po gimnazjum

I. Odpowiedzialność za miłość

Uczeń:

- Definiuje pojęcie – powołanie,
 - Na podstawie własnego doświadczenia podaje przykłady powołań,
 - Na podstawie wiedzy osobistej wymienia kryteria rozeznawania powołania,
 - Po lekcji dostrzega związki między realizacją własnego powołania, a poczuciem szczęścia w życiu,
 - Sam stwierdza, że Bóg jest dawcą powołania.
-
- Wyjaśnia samodzielnie, co znaczy, że „Bóg jest Miłością”,
 - Po lekcji, wskazuje na przedmioty Bożej Miłości,
 - Na podstawie wiedzy osobistej interpretuje teksty Pisma Św. Mówiące o Miłości Boga,
 - Po lekcji, wskazuje właściwe rozumienie miłosierdzia w ujęciu ludzkim.
 - Definiuje pojęcie miłości, jej rodzaje i kryteria,
 - Sam stwierdza, że źródłem miłości jest Bóg,
 - Po lekcji dostrzega, że człowiek jest stworzony do miłości według planu Bożego.
-
- Definiuje samodzielnie i rozróżnia miłości życzliwą i pożądaną,
 - Na podstawie lekcji wymienia sposoby rozeznawania własnej postawy,
 - Wskazuje i analizuje przykłady dobrej miłości na podstawie życiorysów świętych XX wieku.
 - Definiuje pojęcia – miłość, kocham, zakochać się,
 - Na podstawie własnego doświadczenia wyjaśnia różnicę między miłością a zakochaniem się,
 - Po lekcji odróżnia etapy miłości,
 - Na podstawie własnego doświadczenia przyporządkowuje cechy miłości prawdziwej i pozornej,
 - Na podstawie wypowiedzi koleżanek i kolegów z klasy wyjaśnia cechy miłości pozornej i prawdziwej.
 - Własnymi słowami argumentuje potrzebę miłości własnej, samoakceptacji,

- Wskazuje po lekcji sposób postępowania wobec istniejących w człowieku kompleksów,
 - Charakteryzuje Boże spojrzenie na człowieka,
 - Określa własnymi słowami rozmaite rodzaje miłości,
 - Samodzielnie interpretuje drugie przykazanie miłości bliźniego.
 - Po lekcji definiuje pojęcia: dorosłość, dojrzałość,
 - Po lekcji dostrzega różnice pomiędzy dorosłością a dojrzałością,
 - Sam stwierdza, że podstawowym powołaniem człowieka jest powołanie do świętości,
 - Wymienia rodzaje powołań życiowych człowieka.
-
- Definiuje małżeństwo i rodzinę,
 - Na podstawie wiedzy osobistej podaje czynniki powodujące kryzys małżeński,
 - Na podstawie obserwacji otoczenia określa warunki udanego małżeństwa i szczęśliwej rodziny,
 - Po lekcji stwierdza, że fundamentem małżeństwa i rodziny jest miłość.
 - Na podstawie wiedzy osobistej podaje źródła ustanowienia kapłaństwa,
 - Rozpoznaje funkcje i urzędy, które pełnią osoby duchowne,
 - Własnymi słowami określa rolę kapłana w Kościele,
 - Wymienia cechy współczesnego kapłana.
 - Definiuje pojęcie osoby konsekrowanej,
 - Sam stwierdza, że godność zakonników wynika z całkowitego poświęcenia się Jezusowi na mocy profesji zakonnej,
 - Po lekcji dostrzega różnorodność zakonów, ich celów i zadań pełnionych we współczesnym świecie.
-
- Własnymi słowami wyjaśnia pojęcie i status apostołatu świeckich,
 - Podaje na podstawie lekcji przykłady tej formy życia,
 - Wymienia oficjalne wypowiedzi z nauczania Kościoła na temat roli świeckich,
 - W oparciu o treści lekcji proponuje konkretne zaangażowania ludzi świeckich w życie kościoła lokalnego/parafii/danej diecezji.

II. Zachowanie miłości

Uczeń:

- Na podstawie własnego doświadczenia układa hierarchię wartości,
 - Po lekcji wymienia i wyjaśnia rodzaje wartości,
 - Po lekcji rozpoznaje własne wartości i autorytety,
 - Definiuje pojęcie wartości.
-
- Po lekcji definiuje pojęcie dojrzewania,
 - Po lekcji dostrzega różnice, jakie w nim zachodzą w okresie dorastania,
 - Sam stwierdza, że podstawowym powołaniem człowieka jest powołanie do świętości,
 - Wymienia formy zaangażowania się w działalność Kościoła,
 - Zauważa, typowe dla siebie, możliwości posługiwania w Kościele.
-
- Definiuje biblijne pojęcie seksualności,
 - Własnymi słowami określa, w jaki sposób Biblia ujmuje ludzką seksualność,
 - Po analizie tekstu wymienia podstawowe skłonności seksualne i zna pozytywne spojrzenie na nie,
 - Wskazuje w tekście Biblii perykopy mówiące o Bożym działaniu w dziedzinie seksualności człowieka,
 - Własnymi słowami wyjaśnia, czym jest termin czyste współżycie i skaza grzechu.
 - Na podstawie lekcji przedstawia biblijną naukę o mężczyźnie i kobiecie płynącą z Księgi Rodzaju,
 - Wyjaśnia własnymi słowami pojęcie komplementarności płci,
 - Przedstawia zagrożenia i zadania płynące z faktu, że płeć jest darem i zadaniem,
 - Określa różnice w odbiorze seksualności między kobietami a mężczyznami,
 - Charakteryzuje różnice w myśleniu, spostrzeganiu, akcentowaniu, pragnieniach obojga płci.
-
- Po lekcji definiuje pojęcie czystości chrześcijańskiej i czystości przedmałżeńskiej,
 - Podaje różne sposoby wspomagające zachowywanie czystości,
 - Po lekcji dostrzega powierzchowność niezachowywania czystości przedmałżeńskiej,
 - Sam stwierdza, że zachowanie czystości przedmałżeńskiej posiada wartość egzystencjalną.
-
- Na podstawie zdjęć, określa motywy wyboru osoby na randkę,
 - Definiuje słowo narzeczeństwo,
 - Wczuwając się w rolę narzeczonych i rodziców narzeczonych charakteryzuje okres narzeczeństwa,

- Po lekcji uzasadnia konieczność zachowania czystości przedmałżeńskiej.
- Samodzielnie wymienia i charakteryzuje współczesne grzechy związane z płciowością: rozwiązłość, nierząd, prostytutka, gwałt,
- Uzasadnia konieczność formacji duchowej i sakramentu pojednania w pokusach, trudnościach i zranieniach w sferze seksualnej,
- Przeprowadza analizę tekstów KKK i fragmentów ST i NT o grzechach związanych z płciowością.
- Po lekcji definiuje pojęcie pornografii,
- Po lekcji dostrzega różnice, pomiędzy pornografią *soft core a har core*,
- Sam stwierdza, że pornografia odrywa akt seksualny dwojga osób z kontekstu ich miłości i przedstawia ich ciała w sposób czysto instrumentalny,
- Wymienia sposoby radzenia sobie z pornografią,
- Dostrzega niebezpieczeństwa płynące z pornografią.
- Po lekcji definiuje pojęcie masturbacji,
- Po lekcji dostrzega, jakie jest podejście Kościoła i Pisma Świętego do grzechu masturbacji,
- Sam stwierdza, że masturbacja jest działaniem człowieka głęboko egoistycznym,
- Wymienia skutki uzależnienia od masturbacji,
- Zauważa poszczególne etapy typowe dla masturbacji,
- Zna sposoby walki z masturbacją.
- Własnymi słowami wyjaśnia czym jest homoseksualizm i dlaczego jest niezgodny z naturą człowieka,
- Po lekcji przedstawia nauczanie Kościoła nt. homoseksualizmu i umie wskazać osobie homoseksualnej drogę wyjścia,
- Na podstawie treści lekcji proponuje, sposoby pozytywnego odnoszenia się do osób o skłonnościach homoseksualnych, jednocześnie jednoznacznie oceniając czyny homoseksualne.

III. Miłość bez rozvodu

Uczeń:

- Po lekcji definiuje pojęcie małżeństwa,
- Po lekcji dostrzega różnice pomiędzy małżeństwem cywilnym a małżeństwem kościelnym,
- Sam stwierdza, że małżeństwo jest sakramentem,
- Wyróżnia przymioty małżeństwa,

- Wymienia historie biblijne związane z istotą małżeństwa,
 - Zna stanowisko Kościoła na temat małżeństwa chrześcijańskiego.
-
- Na podstawie wiedzy osobistej definiuje sakrament małżeństwa,
 - Wymienia i charakteryzuje treść przysięgi składanej podczas zawierania sakramentu małżeństwa,
 - Własnymi słowami uzasadnia cel małżeństwa,
 - Na podstawie wiedzy osobistej, wyjaśnia skutki sakramentu małżeństwa,
 - Własnymi słowami określa wymagania miłości małżeńskiej,
 - Własnymi słowami określa formę i materię sakramentu małżeństwa,
 - Wskazuje szafarza sakramentu małżeństwa.
 - Na podstawie własnego doświadczenia, określa przedmiot kłótni,
 - Wskazuje przyczyny kłótni,
 - Po lekcji rozpoznaje prawdziwe przyczyny kłótni,
 - Wskazuje sposoby przewycięzania konfliktów w małżeństwie,
 - Wskazuje wartość modlitwy i ingerencji Boga w rozwiązywaniu konfliktów małżeńskich.
 - Rozpoznaje znaczenie pojęcia własności we współczesnym małżeństwie,
 - Określa przestrzeń swobody i zależności w życiu małżeńskim,
 - Po lekcji tłumaczy co oznacza wspólny dorobek,
 - Podaje sposoby walki z egoizmem w małżeństwie.
 - Po lekcji definiuje pojęcie ważności zawarcia małżeństwa,
 - Na zakończenie zajęć stwierdza, czym są przeszkody małżeńskie,
 - Wyróżnia, jakie są rodzaje przeszkód małżeńskich,
 - Zna procedurę sądową w Kościele.
-
- Definiuje pojęcie konkubinatu, wolny związek,
 - Własnymi słowami uzasadnia zagrożenia wynikające z wolnych związków, małżeństw „na próbę”,
 - Na podstawie badań TNS OBOP określa opinie Polaków o wolnych związkach,
 - Po lekcji wymienia moralne i społeczne zagrożenia wynikające z istnienia wolnych związków,
 - Po lekcji przedstawia racje uzasadniające wartość i wyższość sakramentalnego związku małżeńskiego.
 - Na podstawie lekcji podaje definicję związku niesakramentalnego,

- Własnymi słowami uzasadnia niemożność odwołania sakramentu małżeństwa na rzecz związku niesakramentalnego,
 - Podaje skutki życia w takim związku z punktu dyscypliny kościelnej,
 - Wymienia propozycje Kościoła dla osób żyjących w związkach niesakramentalnych.
 - Po lekcji definiuje pojęcie rodziny wielopokoleniowej,
 - Wyróżnia zadania w rodzinie, jakie pełnią: dzieci, rodzice i dziadkowie,
 - Na zakończenie zajęć docenia wartość rodziny wielopokoleniowej.
-
- Na podstawie lekcji określa praktyki religijne w małżeństwie,
 - Przeprowadza analizę wspólnych sposobów ukazywania religijności w małżeństwie,
 - Własnymi słowami wymienia definicje rodziny i ważne dla niej wartości,
 - Samodzielnie określa funkcje rodziny.

IV. Umiejętność utrzymania miłości

Uczeń:

- Definiuje pojęcia: antykoncepcja, Naturalne Planowanie Rodziny,
 - Rozpoznaje metody antykoncepcyjne i ich skuteczność,
 - Po lekcji określa negatywne skutki stosowania antykoncepcji,
 - Na podstawie prezentacji multimedialnej wyjaśnia metody NPR,
 - Po lekcji interpretuje wykres NPR,
 - Po lekcji określa pozytywne skutki stosowania NPR,
 - Po spotkaniu wyjaśnia nauczanie Kościoła w kwestii przekazywania życia.
-
- Własnymi słowami uzasadnia, że dziecko jest darem Bożym,
 - Wskazuje konsekwencje procesu starzenia się narodu,
 - Argumentuje aktualność nakazu Bożego o rozmnażaniu się,
 - Streszcza naukę Kościoła dotyczącą płodności,
 - Podaje argumenty przeciwko stosowaniu antykoncepcji.
 - Własnymi słowami uzasadnia, że dziecko jest darem Bożym,

- W oparciu o treści lekcji dostrzega różnice między niepłodnością a bezpłodnością, leczeniem niepłodności a jednorazowym doprowadzeniem do narodzin dziecka,
 - Wymienia po lekcji dokumenty Kościoła odwołujące się do kwestii niepłodności,
 - Sam podaje argumentację, wskazując że kultura antykoncepcyjna prowadzi do niepłodności,
 - Wskazuje zgodne z moralnością chrześcijańską metody na niepłodność, w tym leczenie nowoczesnymi metodami i adopcję.
-
- Na podstawie wypowiedzi Aleksandry Woźniak, stwierdza, że kobiecość realizuje się w macierzyństwie,
 - Rozpoznaje cechy niedojrzałych matek,
 - Na podstawie własnego doświadczenia podaje cechy dobrej matki,
 - Po lekcji charakteryzuje Maryję, jako wzór macierzyństwa,
 - Po spotkaniu opowiada historię życia i śmierci Joanny Beretty Molla.
-
- Rozumie, że bycie ojcem to trudna sztuka, która domaga się odpowiedniego przygotowania i rozwoju,
 - Po wymianie argumentów wskazuje na wartości i cechy, które są pożądane dla przyszłego, udanego, bycia ojcem,
 - Podejmuje refleksję nad swoim przygotowaniem do roli rodzica,
 - Po lekcji wskazuje na rzeczy zagrażające dobremu wypełnianiu roli ojca, sposoby ich omijania, oraz pozyskiwania pożądanych, dobrych, kwalifikacji ku odpowiedzialnemu rodzicielstwu.
 - Po lekcji wyjaśnia co to jest zapłodnienie naturalne,
 - Własnymi słowami wyjaśnia etapy rozwoju prenatalnego dziecka,
 - Po spotkaniu uzasadnia prawdę, że życie ludzkie pochodzi od Boga,
 - Odpowiadając na pytanie o początek życia ludzkiego, stwierdza, że jest nim moment poczęcia.
 - Opisuje zjawisko zapłodnienia in vitro,
 - Samodzielnie referuje stanowisko Kościoła wobec zapłodnienia in-vitro,
 - Wskazuje samodzielnie pozytywne aspekty adopcji oraz negatywne aspekty metody in vitro,
 - Po lekcji podaje argumentację negatywnej oceny moralnej in-vitro,
 - Wyjaśnia własnymi słowami potrzebę postawy szacunku dla każdego ludzkiego życia i uznania prawa dziecka do tego, by narodzić się i wzrastać w warunkach w pełni ludzkich, w atmosferze miłości.
 - Wskazuje samodzielnie na rolę przeszłości w dokonywaniu wyborów w dorosłym życiu,
 - Uzasadnia wpływ formacji dziecięcej na myślenie jako dorosły człowiek,
 - Przytacza naukę Kościoła dotyczącą roli rodziców.
 - Podaje imiona i nazwiska swoich dziadków,

- Własnymi słowami określa rolę dziadków,
- Na podstawie własnego doświadczenia argumentuje wartość rodziny wielopokoleniowej,
- Samodzielnie wykonuje laurkę, symbol wdzięczności swoim dziadkom.
- Po lekcji wyjaśnia zasady dialogu,
- Własnymi słowami określa sposoby ratowania kryzysowej sytuacji, poprawienia relacji małżonków,
- Po spotkaniu rozumie, że podstawą właściwego dialogu w sytuacji konfliktowej jest przebaczenie,
- Własnymi słowami wyjaśnia fragment ewangelii dotyczący przebaczenia.

V. Tematy okolicznościowe

Uczeń:

- Po lekcji definiuje pojęcia: adwent, wieniec adwentowy, roraty, świeca roratnia, lampion itp.,
- Po zajęciach uczeń wymienia rodzaje praktyk w rodzinie związanych z okresem Adwentu,
- Określa cel obiadu niedzielnego przy adwentowym stole.
- Po lekcji definiuje pojęcia wigilii,
- Wyjaśnia znaczenie zwyczajów wigilijnych.
- Po lekcji definiuje pojęcia postu i Wielkiego Postu,
- Wyjaśnia znaczenie praktyk wielkopostnych: rekolekcje, gorzkie żale, droga krzyżowa.
- Po lekcji wyjaśnia sens nawrócenia,
- Po zajęciach docenia dar Bożej miłości,
- Określa cel rekolekcji wielkopostnych.
- Po lekcji potrafi określić znaczenie symboli wielkanocnych: baranek, święconka, paschał, grób,

- Wyjaśnia treści liturgii wielkanocnej w najważniejszych akcentach.

Formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

Przedmiotem oceniania są wiadomości, umiejętności oraz postawy ucznia na lekcjach religii, a zwłaszcza:

- prace pisemne sprawdzające opanowanie wiadomości i umiejętności (prace klasowe, kartkówki, itp.)
- odpowiedzi ustne
- prace pisemne domowe
- praca ucznia na lekcji (udział w dyskusji, aktywność itp.)
- praca w grupach
- wykonywanie zadań domowych
- wykonywanie dodatkowych zadań samodzielnie przez ucznia
- osiągnięcia w konkursach, olimpiadach.

Kryteria oceniania

Wymagania na kolejne (wyższe) stopnie zawierają w sobie wymagania przypisane stopniom niższym: Na ocenę celującą uczeń powinien:

- Posiadać wiedzę wykraczającą poza przewidzianą w podstawie programowej

- Wykazywać szczególne zainteresowanie przedmiotem oraz znajomością literatury popularnonaukowej dotyczą treści omawianych na lekcjach
- Uczestniczyć i osiągać sukcesy w konkursach i olimpiadach właściwych dla przedmiotu
- Podejmować się wykonywania zadań dodatkowych (indywidualnie lub zespołowo), znacznie wykraczających poza podstawę programową

Na ocenę bardzo dobrą uczeń powinien:

- Opanować pełny zakres wiadomości określony podstawą programową
- Wykazywać zainteresowanie przedmiotem oraz literaturą popularnonaukową dotyczącą omawianych treści
- Orientować się w bieżących wydarzeniach kościelno-religijnych zachodzących zarówno w kraju jak i za granicą
- W sposób twórczy rozwiązywać zadania problemowe
- Sprawnie posługiwać się zdobytymi umiejętnościami
- Umieć samodzielnie wyszukiwać aktualnych informacji w różnych źródłach oraz je selekcjonować
- W przygotowaniu się do dyskusji korzystać z różnych źródeł informacji tj. tekstów, map, tabel, fotografii, filmów, itp.
- Stosować technologie informacyjno-komunikacyjne
- Aktywnie uczestniczyć w zajęciach

Na ocenę dobrą uczeń powinien:

- Rozumieć treści omawiane na lekcjach, potrafi wyjaśnić je innym
- Uogólniać i formułować wnioski
- Charakteryzować zagadnienia i procesy zgodne z tematyką zajęć
- Samodzielnie rozwiązywać zadania przewidziane programem
- Wykazywać zainteresowanie omawianą na lekcjach problematyką
- Aktywnie uczestniczyć w lekcji

Na ocenę dostateczną uczeń powinien:

- Rozumieć polecenia i instrukcje
- Zapamiętać podstawowe wiadomości dla danego działu tematycznego
- Samodzielnie i poprawnie wykonywać proste ćwiczenia i zadania
- Aktywnie uczestniczyć w pracach i zadaniach zespołowych
- Prowadzić estetycznie zeszyt

Na ocenę dopuszczającą uczeń powinien:

- Z pomocą nauczyciela zrozumieć i wykonać polecenia
- Zapamiętać wiadomości konieczne do elementarnej orientacji w treściach danego działu tematycznego i z pomocą nauczyciela umieć je odtworzyć

- Poprawnie z pomocą nauczyciela rozpoznawać, nazywać, klasyfikować poznane pojęcia, zjawiska, procesy, dokumenty
- Wykonywać samodzielnie lub z pomocą nauczyciela proste ćwiczenia i zadania
- Współpracować w zespole w trakcie wykonywania zadań
- Prowadzić zeszyt
- Uczestniczyć w zajęciach

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń który:

- Nie opanował wiedzy i umiejętności określonych podstawą programową
- Nie radzi sobie z najprostszymi zadaniami praktycznymi i teoretycznymi nawet przy pomocy nauczyciela
- Nie wykazuje żadnej aktywności ukierunkowanej na uzupełnienie braków 5. Ustalanie ocen śródrocznych i końcowych

Ocena śródroczna i końcowa nie jest średnią arytmetyczną ocen bieżących

- Przy ustalaniu oceny rocznej brane są pod uwagę oceny z I i II semestru
- Uczeń w klasie programowo wyższej nie może otrzymać oceny pozytywnej, jeśli w klasie programowo niższej nie otrzymał oceny pozytywnej